

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

สังคมในโลกปัจจุบันนี้ มีการพัฒนาให้การเดินทางคมนาคมติดต่อสื่อสารระหว่างกันมีความก้าวไกลมากขึ้นจากเมืองหนึ่งไปยังเมืองหนึ่ง จากเมืองหนึ่งไปสู่ประเทศหนึ่ง จากประเทศหนึ่งไปยังประเทศอื่นๆ หลายประเทศมากขึ้น จนในที่สุดกลายเป็นการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดนโดยไม่มีอุปสรรคมาขัดขวาง เนื่องจากมนุษย์รู้จักการใช้วิทยาการเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้สามารถสื่อสารถึงกันได้อย่างสะดวกและคล่องตัวมากขึ้น ต่างจากสังคมในอดีตที่การเดินทางคมนาคมติดต่อสื่อสารระหว่างกันในแต่ละครั้งนั้น จะเป็นไปด้วยความยากลำบาก ทั้งนี้เพราะเหตุปัจจัยที่เกิดจากการเดินทาง ระยะเวลา การสื่อสาร ภาษา และปัจจัยอื่นๆ เป็นต้น

พัฒนาการของกลุ่มชุมชนจนเป็นการสื่อสารที่ไร้พรมแดน ทำให้พลเมืองในประเทศต่างๆ ทั่วโลก สามารถที่จะเดินทางคมนาคมติดต่อสื่อสารกันไปมาระหว่างประเทศได้นั้น ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ การถ่ายทอด หรือการแลกเปลี่ยนสิ่งต่างๆ กันอย่างหลากหลาย เช่น วัฒนธรรม แบบแผน การดำเนินชีวิต ค่านิยม เป็นต้น หากพิจารณาแล้วการที่พลเมืองของประเทศต่างๆ เหล่านี้ ได้เรียนรู้บางสิ่งบางอย่างระหว่างกัน อาจเป็นผลดี คือ สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนรู้ของประเทศหนึ่งมายังประเทศหนึ่งให้มีความเจริญรุ่งเรืองได้ แต่บางครั้งอาจเกิดผลเสีย จนเป็นผลกระทบกับหลายประเทศได้ ในขณะที่สังคมโลกมีการพัฒนาระหว่างกันในด้านต่างๆ อาชญากรรมก็มีการพัฒนาให้มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น จากอาชญากรรมภายในเมือง กลายเป็นอาชญากรรมภายในประเทศ และเป็นอาชญากรรมข้ามพรมแดนระหว่างรัฐสองรัฐหรือมากกว่านั้น ทำให้ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ ความผาสุก ความสงบสุขของประชาชนในนั้นๆ และหากอาชญากรรมดังกล่าว เป็นอาชญากรรมที่มีความรุนแรงจนส่งผลกระทบต่อรัฐหนึ่งหรือหลายรัฐให้เกิดความเสียหาย เช่นนี้ รัฐที่ได้รับความเสียหายจะต้องทำอย่างไร โดยหลักแล้วผู้ที่ได้รับความเสียหายย่อมมีอำนาจที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาสู่กระบวนการยุติธรรมทางศาลได้

รัฐหรือประเทศ มีอำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบ ความสงบสุข ความผาสุกของประชาชนในประเทศ สิ่งที่ทำให้สังคมหรือรัฐหรือประเทศเหล่านั้นดำรงอยู่ได้ คือการจัดระเบียบการสร้างกฎเกณฑ์แบบแผนให้กับคนในสังคมได้ปฏิบัติตาม

ซึ่งอาจเรียกได้นั้นคือกฎหมาย โดยจะถูกสืบทอดต่อกันมาในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นจารีตประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติกันมาเนิ่นนาน หรือการบัญญัติกฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้เกิดความชัดเจนและไม่มีข้อโต้แย้งเมื่อเกิดสิ่งที่ผิดไปจากจารีตประเพณี

เมื่อในสังคมหรือรัฐหรือประเทศต่างๆ มีกฎหมายแบบแผนซึ่งเรียกว่า กฎหมาย ที่จะคอยควบคุมคนในสังคมให้ประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่รัฐหรือประเทศต่างๆ เหล่านั้นได้กำหนดขึ้นแล้ว การกำหนดกฎหมายแบบแผนบางอย่างไว้ ในบางครั้งอาจมีการละเมิดต่อกฎเกณฑ์แบบแผนที่สังคมสร้างขึ้น ไม่ว่าจะเกิดจากการละเมิดของคนในสังคมนั้นเอง หรือเกิดจากการละเมิดของบุคคลอื่น และจากการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็วในปัจจุบันทำให้บุคคลสามารถเดินทางไปมาหาสู่ระหว่างกันได้ จึงเป็นเหตุที่อาจทำให้เกิดอาชญากรรมที่ละเมิดหลักเกณฑ์ที่สังคมหรือประเทศนั้นได้บัญญัติไว้ ซึ่งเป็นอาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นการข้ามพรมแดนระหว่างรัฐ ทำให้ผลแห่งอาชญากรรมนั้นพาดพิงไปยังหลายประเทศ โดยอาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นการข้ามพรมแดนนี้ จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ของของรัฐกับตัวบุคคล เช่น รัฐดังกล่าวเป็นประเทศเจ้าของสัญชาติของผู้กระทำความผิด เป็นประเทศเจ้าของสัญชาติผู้เสียหาย เป็นประเทศที่เกิดอาชญากรรม หรือเป็นประเทศที่เกิดผลแห่งอาชญากรรม

เมื่อพิจารณาตามหลักการที่แต่ละประเทศต่างมีอำนาจอธิปไตยเหนืออาณาเขตแห่งรัฐ อันทำให้รัฐเหล่านั้นสามารถที่จะกระทำการใดๆ ในรัฐหรือดินแดนของตนได้ ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎหมาย หรือการบังคับใช้กฎหมาย และอำนาจอธิปไตยนี้ทำให้รัฐสามารถกระทำการใดภายในรัฐได้ทั้งหมด โดยไม่ต้องคำนึงว่าบุคคลนั้นจะมีสัญชาติใด หรือจะมีสัญชาติของรัฐหรือไม่ เพียงแค่บุคคลดังกล่าวได้ก่ออาชญากรรมในรัฐที่มีกฎหมายกำหนดว่าเป็นความผิดก็พอแล้ว และเมื่อมีการก่ออาชญากรรมขึ้นในรัฐ รัฐย่อมสามารถลงโทษผู้ที่กระทำความผิดในรัฐนั้นได้ด้วย แต่อย่างไรก็ตาม รัฐยังคงต้องให้ความคุ้มครองแก่บุคคลที่เข้าไปอาศัยอยู่ในรัฐไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีสัญชาติใดก็ตาม และต้องให้สิทธิต่างๆ แก่คนเหล่านั้นอย่างคนในชาติ ทั้งยังต้องปฏิบัติกับคนต่างชาติเหล่านั้นอย่างคนที่มีสัญชาติของตนเองด้วย

อย่างไรก็ดี การที่พลเมืองในหลายประเทศสามารถเดินทางคมนาคมระหว่างประเทศ และอาจก่ออาชญากรรมขึ้นในประเทศที่เข้าไปอาศัยอันมีลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามพรมแดนแล้ว อาชญากรรมดังกล่าวเป็นอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อรัฐหนึ่งหรือหลายรัฐให้เกิดความเสียหาย อันทำให้ศาลใดศาลหนึ่งหรือหลายศาลมีอำนาจในการพิจารณาคดีได้ (ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากเขตอำนาจของศาล และตามหลักกฎหมายของแต่ละประเทศที่เกี่ยวข้อง) ซึ่งเป็นกรณีที่มีความผิดเกิดขึ้นคาบเกี่ยวกันระหว่างประเทศสองประเทศขึ้นไป และเป็นประเทศที่มีเขตอำนาจศาลทั้งคู่ ไม่ว่าจะเป็นอำนาจของศาลที่เกิดขึ้นจากมูลคดี หรือเพราะความผิดได้เกิดขึ้นในเขตท้องที่

ของประเทศตน ดังนี้ รัฐที่ได้รับความเสียหาย จึงสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาสู่กระบวนการยุติธรรมทางศาลได้ตามที่กล่าวข้างต้น

เมื่อพิจารณาในกรณีของประเทศไทย การกระทำความผิดที่กฎหมายถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักร หรือการกระทำที่ถือว่าเกิดขึ้นในราชอาณาจักรอันเป็นเหตุให้ศาลยุติธรรมในประเทศไทยมีเขตอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดี ได้แก่ การกระทำความผิดอาญาที่เกิดขึ้นตามมาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 6 แห่งประมวลกฎหมายอาญา อันเป็นบทสันนิษฐานของกฎหมายที่ให้ถือว่าเป็นการกระทำที่อยู่ในราชอาณาจักร และเมื่อเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักรแล้วย่อมลงโทษในราชอาณาจักรได้ด้วย แต่ถ้าการกระทำความผิดในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของความผิดที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ จะทำให้ทั้งสองประเทศหรือมากกว่าสองประเทศมีเขตอำนาจในการพิจารณาคดี กล่าวคือเป็นการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีความคาบเกี่ยวกันระหว่างพื้นที่ภายนอกและภายในราชอาณาจักร หากมีการดำเนินคดีและผู้กระทำความผิดได้รับโทษมาจากศาลในต่างประเทศซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีแล้ว ศาลในประเทศไทยจะลงโทษได้อีกหรือไม่

ในกรณีที่ประเทศหลายประเทศ มีเขตอำนาจในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ (เพราะประเทศนั้นๆ มีส่วนเกี่ยวข้องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ) และประเทศเหล่านั้นได้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดแล้วในประเทศของตน (ต่างประเทศ) กล่าวคือได้มีการฟ้องร้องดำเนินคดีในประเทศที่เกิดมูลคดี (สถานที่กระทำความผิด) และผู้กระทำความผิดได้รับโทษจากศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีในประเทศนั้นแล้ว หรือในกรณีที่มีการหลบหนี และผู้กระทำความผิดได้เดินทางมายังประเทศไทย กรณีเหล่านี้ ศาลในประเทศไทยจะใช้เขตอำนาจศาลในการพิจารณาอย่างไร หรือในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นคนไทย แต่ผู้เสียหายเป็นชาวต่างชาติ และความผิดเกิดที่ในต่างประเทศ ศาลในประเทศไทยจะใช้เขตอำนาจศาลในการพิจารณาอย่างไร ซึ่งเป็นปัญหาในเรื่องเขตอำนาจศาลที่มีความคาบเกี่ยวกันระหว่างพื้นที่ ที่ทำให้ศาลในประเทศไทยและศาลในต่างประเทศต่างมีอำนาจทั้งสิ้น

ดังนี้ เมื่อความผิดเกิดขึ้นในหลายรัฐ ทำให้มีกฎหมายของหลายรัฐเข้ามาเกี่ยวข้องกัน และกฎหมายในแต่ละรัฐนั้นมีความแตกต่างกันออกไป รัฐเหล่านั้นล้วนแล้วแต่ต้องการที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดตามหลักอำนาจอธิปไตยของรัฐ ที่ให้รัฐมีเขตอำนาจแห่งรัฐในการดำเนินกระบวนการทางศาลเพื่อลงโทษทั้งสิ้น ซึ่งหากมีการดำเนินการลงโทษผู้กระทำความผิด ทำให้เป็นปัญหาว่าเมื่อรัฐหนึ่งใช้อำนาจในการลงโทษผู้กระทำความผิดไปแล้ว รัฐอื่นที่มีเขตอำนาจเช่นกันนั้น จะลงโทษการกระทำผิดนั้นอีกได้หรือไม่ และอาจมีปัญหาเกิดขึ้นหากมีการลงโทษผู้กระทำความผิดอีกครั้งหนึ่ง

อย่างไรก็ดี การที่รัฐใดรัฐหนึ่งได้ใช้อำนาจในการลงโทษบุคคลซึ่งได้กระทำความผิดที่มีความคาบเกี่ยวระหว่างพื้นที่ และในการกระทำความผิดครั้งนั้นผู้กระทำความผิดได้รับโทษแก่การกระทำผิดในครั้งนั้นมาแล้ว เมื่อพิจารณาตามหลักกฎหมายอาญาที่มุ่งคุ้มครองผู้เสียหาย และให้สิทธิบางประการแก่ผู้กระทำความผิด ในการที่จะได้รับการปฏิบัติไม่ด้อยไปกว่ามนุษย์คนหนึ่งซึ่งพึงจะได้รับ จึงเกิดหลักการห้ามดำเนินคดีซ้ำเกิดขึ้นเพื่อคุ้มครองผู้กระทำความผิดไม่ให้ได้รับผลร้ายมากเกินไป ซึ่งหลักการนี้เป็นหลักการที่หลายประเทศให้ความสนใจ และตระหนักเป็นอย่างมาก โดยมีการบัญญัติการห้ามดำเนินคดีซ้ำ (*Non bis in idem*)¹ ไว้ในรัฐธรรมนูญของหลายๆ ประเทศ และหลักการดังกล่าวถือได้ว่าเป็นหลักกฎหมายทั่วไปที่หลายประเทศให้การยอมรับ

การห้ามดำเนินคดีซ้ำเป็นหลักการที่ห้ามมิให้ลงโทษบุคคลที่เคยถูกลงโทษจากการกระทำเดียวกันนั้นมาแล้วครั้งหนึ่ง เพื่อมิให้เขาได้รับผลร้ายจากการกระทำในครั้งเดียวกันนั้นถึงสองครั้ง โดยมีข้อความคิดพื้นฐานว่า บุคคลไม่อาจจะถูกลงโทษซ้ำจากการกระทำเดียวกัน และเป็นหลักที่ศาลต้องนำมาใช้แม้จะไม่มีกฎหมายลายลักษณ์อักษรกำหนดไว้ก็ตาม อันทำให้จำเลยหรือผู้ถูกกล่าวหาในคดี ไม่ควรที่จะถูกลงโทษซ้ำในความผิดเดิมที่ได้กระทำลงไปและได้รับโทษในความผิดนั้นมาแล้ว ตรงกับสำนวนทางกฎหมายที่ว่า “บุคคลไม่พึงถูกลงโทษสองครั้งในความผิดเดิม”² กล่าวคือบุคคลที่กระทำความผิดจะไม่ถูกพิจารณาคดีถึงสองครั้งในความผิดครั้งเดียวกัน

เมื่อพิจารณากรณีของประเทศไทย ในเรื่องการกระทำความผิดที่มีความคาบเกี่ยวระหว่างประเทศนั้น ศาลในประเทศไทยใช้หลักการค้ำนึ่งถึงคำพิพากษาของศาลในต่างประเทศตามมาตรา 11 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ที่บัญญัติว่า

“ผู้ใดกระทำความผิดในราชอาณาจักร หรือกระทำความผิดที่ประมวลกฎหมายนี้ถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักร ถ้าผู้นั้นได้รับโทษสำหรับการกระทำนั้นตามคำพิพากษาของศาลในต่างประเทศมาแล้วทั้งหมด หรือแต่บางส่วน ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ หรือจะไม่ลงโทษเลยก็ได้ ทั้งนี้โดยค้ำนึ่งถึงโทษที่ผู้นั้นได้รับมาแล้ว

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดในราชอาณาจักร หรือกระทำความผิด ที่ประมวลกฎหมายนี้ถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักร ได้ถูกฟ้องต่อศาลใน

¹สามารถเขียนได้ 2 แบบ คือ *Non bis in idem* และ *Ne bis in idem* ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะขอใช้ *Non bis in idem*

²*Nemo bis punitur pro eodem delicto* (No man is punished twice for the same offense).

ต่างประเทศโดยรัฐบาลไทยร้องขอ ห้ามมิให้ลงโทษผู้นั้นในราชอาณาจักรเพราะ การกระทำนั้นอีก ถ้า (1) ได้มีคำพิพากษาของศาลในต่างประเทศอันถึงที่สุดให้ ปลอ่ยตัวผู้นั้น หรือ (2) ศาลในต่างประเทศพิพากษาให้ลงโทษ และผู้นั้นได้พ้นโทษ แล้ว”

จากบทบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น เมื่อมีบุคคลกระทำความผิดในราชอาณาจักร หรือ กระทำความผิดที่ประมวลกฎหมายอาญานี้ได้บัญญัติให้ถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักร หาก บุคคลนั้นได้รับโทษสำหรับการกระทำนั้นตามคำพิพากษาของศาลในต่างประเทศมาแล้วทั้งหมด หรือแต่บางส่วน กฎหมายนี้ให้ดุลพินิจแก่ศาลที่จะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับ ความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ หรือจะไม่ลงโทษเลยก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงโทษที่ผู้นั้นได้รับมาแล้ว แต่ ถ้าศาลในประเทศไทยได้พิจารณาให้มีการลงโทษจำเลยอีกครั้งหนึ่ง จะกลายเป็นการลงโทษซ้ำ หรือไม่ และการลงโทษบุคคลดังกล่าวอีกครั้งนั้นจะขัดกับการห้ามดำเนินคดีซ้ำหรือไม่

อย่างไรก็ตาม ถ้าผู้กระทำความผิดได้ถูกฟ้องต่อศาลในต่างประเทศโดยรัฐบาล ไทยเป็นผู้ร้องขอให้มีการฟ้องร้องในศาลดังกล่าว ศาลในประเทศไทยจะถูกห้ามมิให้ลงโทษผู้นั้นใน ราชอาณาจักรอีก เพราะการกระทำที่ได้ฟ้องร้องในศาลในต่างประเทศแล้ว

อย่างไรก็ดี ประเทศไทยได้ยอมรับการห้ามดำเนินคดีซ้ำ สำหรับคดีที่ได้พิพากษา ลงโทษไปแล้วในประเทศไทย และคู่กรณีจะนำมาฟ้องร้องดำเนินคดีอีกครั้งหนึ่งไม่ได้ ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 39 (4) รวมถึงกรณีที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีในกติการะหว่าง ประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1966 ซึ่งมีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับ เรื่องการดำเนินคดีซ้ำไว้ใน ข้อ 14 (7) ว่าบุคคลย่อมไม่อาจถูกพิจารณา หรือลงโทษซ้ำในการ กระทำผิดกรรมเดียวกัน ซึ่งได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือปลอ่ยตัวแล้วตามกฎหมาย และ วิธีพิจารณาความอาญาของแต่ละประเทศ ประกอบกับการที่ประเทศไทยได้ยอมรับธรรมนูญกรุง โรมว่าด้วยศาลอาญาระหว่างประเทศ ค.ศ. 1998

จากการพิจารณาเรื่องการห้ามดำเนินคดีซ้ำ ทั้งกฎหมายภายในของประเทศไทย และแนวทางในการใช้กฎหมายของศาลในต่างประเทศ จึงควรศึกษาว่าประเทศไทยควร จะ คำนึงถึงคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ ในเรื่องการห้ามดำเนินคดีซ้ำอย่างไร เพื่อไม่ให้ ขัดกับหลักการห้ามดำเนินคดีซ้ำ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1) เพื่อให้ทราบถึงแนวคิด ทฤษฎี และหลักการตลอดจนมาตรการทางกฎหมาย ในการปรับใช้หลักกฎหมายที่เกี่ยวกับหลักการห้ามดำเนินคดีซ้ำ

2) เพื่อศึกษาหลักการที่เกี่ยวกับการห้ามดำเนินคดีซ้ำในประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบกับ การห้ามดำเนินคดีซ้ำในต่างประเทศ

1.3 สมมุติฐานของการศึกษา

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (4) บัญญัติให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย้อนมะเร็งไป เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องไว้ก่อนแล้ว เป็นการยอมรับหลักการห้ามดำเนินคดีซ้ำ แต่สำหรับกรณีที่คำพิพากษาของศาลในต่างประเทศจะมีผลในประเทศไทยหรือไม่นั้น หากเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา 11 ประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายให้ศาลใช้ดุลพินิจได้ว่าจะลงโทษหรือไม่ก็ได้ และจะลงโทษเพียงใดก็ได้ ถ้าหากผู้นั้นได้รับโทษมาแล้วทั้งหมดหรือบางส่วน ในกรณีที่ศาลในประเทศไทยใช้ดุลพินิจลงโทษเท่ากับว่าผู้กระทำความผิดถูกลงโทษ 2 ครั้ง ในความผิดเดียวกัน อันขัดต่อหลักการห้ามดำเนินคดีซ้ำ และอาจไม่เป็นธรรมต่อผู้กระทำความผิด

ดังนั้นหากผู้ใดกระทำความผิดและได้รับโทษจากการกระทำนั้นมาแล้ว จึงไม่ควรถูกลงโทษซ้ำในการกระทำอันเป็นความผิดเดียวกัน ไม่ว่าจะได้รับโทษจากในประเทศหรือต่างประเทศก็ตาม

1.4 วิธีการศึกษา

ศึกษาวิจัยจากเอกสาร (Documentary research) โดยการศึกษาและค้นคว้ารวบรวมข้อมูลทางด้านเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศซึ่งได้ค้นคว้ามาจาก บทความวารสาร เอกสารเผยแพร่ของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชนต่างๆ รายงานสัมมนา รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ตำรับกฎหมาย สนธิสัญญา โดยข้อมูลดังกล่าวนี้มีแหล่งที่มาจากห้องสมุดต่างๆ ตลอดจนเว็บไซต์ต่างๆ ใน Internet เป็นต้น โดยนำเสนอและอธิบายในเชิงความคิดด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเชิงวิเคราะห์ เชิงสังเคราะห์ และเชิงเปรียบเทียบ

1.5 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้มีขอบเขตเนื้อหาวิเคราะห์เฉพาะปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากบทบัญญัติของกฎหมายในกฎหมายอาญา โดยทำการศึกษจำกัดอยู่แต่เฉพาะกระบวนการพิจารณาคดีในชั้นศาล ที่เป็นความผิดที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักรเท่านั้น เพื่อนำมาศึกษาเปรียบเทียบในทางระหว่างประเทศ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทราบถึงแนวคิด ทฤษฎี และหลักการ รวมตลอดถึงมาตรการทางกฎหมายในการปรับใช้หลักการห้ามดำเนินคดีซ้ำ
- 2) ทราบถึงหลักการห้ามดำเนินคดีซ้ำในประเทศไทย และในต่างประเทศ รวมถึงปัญหาของการใช้หลักการดังกล่าว และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

PAYAP UNIVERSITY